

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Venerabilis Patris Thomæ à Jesu ... Opera Omnia

Homini Religioso Et Apostolico Tam Qvo Ad Vitæ Activæ, Qvam Contemplativæ functiones utilissima, Duobus Tomis Comprehensa. In Qvibus Singlari Pietate, Varia Ervditione Clariori Et Breviori Stylo Continentvr Et Explicantvr ...

Tomás <de Jesus>

Coloniæ Agrippinæ, 1684

Capvt IX. De varijs Abyssinorum ritibus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38601

aurem populi non utebantur eo signo, ut refacta Sacramentum aliquod continente, neque ad proficiendam legem, ut Hebræi, sed solum ex humana quadam consuetudine, præsertim cum hoc facerent ad imitationem quandam, (ut Cyprianus docuit) suorum parentum. Quare cum Æthiopes circumcissionis antiquæ observatores ritum hunc, non ut legem Mosaicam, sed ut morem majorum observarent, tempore prædicationis Evangelicæ, vel non fuerunt à paterna traditione prohibiti, vel ab ea impedi iterum ad vomitum redierunt, sicque in hanc usque diem permansere: quare in hoc forsitan materialiter tantum errant, ut latius profectus in *cap. de juvenibus Abyssiniis*.

7. Alius etiam error Abyssinis consequenter attribui solet, nempe legem veterem simul cum nova censere observandam, quod tam ex circumcissione, quam alijs ritibus, & observationibus Judaicis, aliqui voluerunt colligere: id tamen manifestè non constat; nam si legem veterem nunc ab ipsis observandam tenerent, nulla ratione affirmarent circumcissionem, quæ in lege veteri fuit in præcepto, non esse necessariam ad salutem. Et licet sabbatum observent, & à sanguine & suffocato abstineant, id non, ut observatoribus legis, sed ut antiquæ traditionis Ecclesiæ Orientalis cultoribus tribuendum est. Quid vero censendum sit de circumcissione & alijs ritibus veteris legis, *infra dicemus*.

8. Erant insuper Abyssini existimantes animas rationales non creari, sed per feminalem propagationem non aliter ac brutorum traduci, qui fuit antiquus Tertulliani, & Apollinaris error, ut refert Augustinus, *heresi 86. & D. Thomas 2. contra gentes cap. 86. de quo errore infra*.

9. Derestanda etiam est Æthiopum hæresis credentium animas Infantum decedentium ante Baptismum, eo solum salvari, quia orti sunt à parentibus fidelibus. Existimant enim Eucharistiæ virtutem à matre tempore prægnationis susceptæ prodelle infanti in utero existenti, ita affirmat Episcopus ille Zagazabus, & Alvarezius *cap. 19.* Quare cum Pelagianis peccatum originale de medio tollere videntur, hi enim (ut auctor est D. Augustinus *lib. 2. contra Julian. cap. 2. & 3.*) non esse in hominibus, maxime vero in filijs Fidelium, peccatum originale temerè affirmarunt. Et nostra ætate Bucerus & Calvinus, in filijs Fidelium negant peccatum originale, quos dicunt sanctos nasci, & salvari sine Baptismo.

10. Præterea traditiones sanctas non admittunt, solumque verbo Dei scripto fidem dicunt se habere (ut Alvarezius *cap. 78.*) numerantque inter Scripturas sacras *Apostolorum Canones*, quorum doctrina, ut catholica & deside in omnibus gubernantur.

11. Nullas pro defunctis oblationes habent, nec facta faciunt pro vivis, foris, vel quia existimant illis non prodelle, aut quia Purgatorium cum Græcis non agnoscunt: quamvis Zagazabus in confessione suæ fidei Purgatorij meminerit: imo & ipse Alvarezius parum constans contrarium affirmat in *ibid. cap. 105.* Et hoc verius existimo, nam in Canone Millæ Æthiopicæ, quam ex lingua Chaldaica transtulit Genebrardus, orant pro Patribus Concilij Constantinopolitani, & Ephesini; & in orationibus, quæ in Catechizandis factum baptismum susceperis apud eun-

Thom. à Jesu Oper. Tom. 1.

dem Genebrardum *Tomo 6. Bibliothecæ sanctæ circumferuntur, similiter orant scilicet pro defunctis.*

C A P V T IX.

De varijs Abyssinorum ritibus.

Cum in Ecclesia varij sint ritus, quos prudenter ratione diversarum gentium Apostoli instituerunt, Abyssinorum gens, si quæ maxime antiquorum rituum est tenacissima. Exponam igitur eorum præcipuas observantias, ut sic constet, quid inter Catholicam Romanamque Ecclesiam, atque Æthiopicam inveniat discrimen.

Primus ritus, in primis Sacerdotes, Græcorum more, ante Sacerdotum uxores ducunt, & in Sacerdotio eis utuntur.

Secundus, Cum Græcis non solum tenent Sabbato ac Dominico die non esse jejunandum, idque ex Apostolorum Canonibus præceptum existimant: sed etiam antiquam Orientalis Ecclesiæ de observatione Sabbati simul cum die Dominica consuetudinem sequuntur: quare in quadagesima Sabbato & Dominica die vescuntur carnibus.

Tertius, abstinere præterea (ut ipsi arbitrantur) ex Apostolorum decreto à sanguine, & suffocato, nescientes præceptum illud adversus Idolorum cultores latum fuisse, habentque præterea in alijs ciborum delectum.

Quartus, Pueri ante quadraginta dies baptismo non abluuntur, statim vero ut baptizantur Eucharistia illis conferunt, reincentes in hoc antiquam Ecclesiæ usum approbatum à sancta Synodo Tridentina *sess. 21. cap. 4. de qua optime Paulinus Nolæ Episcopus in Epistola ad Severum fratrem hoc carmine scripsit:*

Inde parens sacro ducet de fonte Sacerdos

Infantes niveo corpore, corde, habitu;

Circumdansque rudes festis altaribus agnos

Pura salusiferis imbuis oracibus.

Quintus, Quotidie secundum antiquos Apostolorum canones, vel saltem diebus festis omnes communicant, ministrantque Eucharistia etiam laicis sub utraque specie. In matrimonio saltem affinitatis gradus non verentur. Nam ut olim in lege, frater fratris defuncti uxori sine ulla dispensatione matrimonio copulatur, ut tradit Alvarezius *cap. 76.*

Sextus, Sancto Quadragesimæ jejunio integram addunt hebdomadam, & totius anni spatium, quarta & sexta feria ex Apostolorum traditione jejunium observant, eo quod his ferijs ablatus fuerit sponsus, nam quarta Domini traditionem pactus est Judas, sexta vero crucifixus est pro nobis benignissimus JESUS.

Septimus, In sacra altaris oblatione azymo pane (teste Alvarezio *cap. 9.*) utuntur, quamvis alij affirmant fermentato, musto vero ex visis passis confecto loco vini.

Octavus, Supremum tam in temporalibus, quam spiritualibus iudicium tenet Imperator, ad eumque omnes causæ tam Clericorum, quam Monachorum devolvuntur: quamvis Patriarcha suam etiam spiritualem exerceat potestatem.

CAPVT X.

Pro iuvandis Abyssinis.

Non videtur res ulla vehementiori desiderio aut sollicitudine majori à Sede Apostolica procuranda, quam per amplam Ecclesiæ Æthiopicæ unio; quippe præter animarum multitudinem, quæ à recta veritate semita, in ea aberrant, hoc magis dolendum accedit, quod errores quibus involvuntur, quodammodo involuntarij existant: etenim in eos non ex superbia aut peruicacia aliqua adversus S. Ecclesiam lapsi sunt, sed propter aditus, per quos ad eos vera Ecclesiæ illuminatio & auxilio dimanare poterat, sibi præclusos; accedit huc, quod promptissimos semper ad fidelitatem & obedientiam Sanctæ Ecclesiæ præstandam sese exhibuerint. In hoc solo difficultas omnis sita est, ut via & modus cum Æthiopicis communicandi detegatur, qui veluti propositam sibi fidem, jam inde à temporibus Salomonis in hodiernum usque diem firmiter amplexi sunt, ita pariter à præsentibus erroribus extricati (quos salubrium institutionum penuria, & simul eo quod Patriarchæ Alexandrino subsint, imbibent) facili negotio ad Evangelij sinceritatem revocari poterunt, multique animabus, (proh dolor) tot ærumnas, vigiliis, jejuniis, aliasque rigorosas observantias, ex sola ignorantia, peperam & absque merito sibi imponi patiuntur, veridica salus adducetur.

Gemini ad communicandam cum Æthiopicis patent accessus, Prior per Cayrum, ductu Carabana, quæ in Æthiopiam transfretat, qui tamen ob assiduas & strictissimas Turcarum vigilias, periculosus ac periculosus admodum erit: siquidem Christianorum nemo, cum detractione confæderationis Christianorum Europæorum cum Æthiopicis, in Æthiopiam extra præsentissimum vitæ discrimen concedere potest. Accedit huc, quod Patriarcha Alexandrinus, & cæteri Copti idem maximopere vereantur, ne scilicet Abyssini, rejecta unione cum Ecclesia sua, Romano Pontifici adherant, ideoque vehementer advigilant, ne Europæi ad interiorem penetrent Æthiopiam. Quocirca nisi Arabs quis foret, vel talem sese fingere posset, assumpto mercatoris habitu, supra dictâ viâ, nullo modo pateret adeundi copia, nisi id fiat per navigationem Portugaliz, mare rubrum transfretando per statum Barganensium, qua alias ad communicationem transitus parvi; verum modò Turca terras omnes Presbyteri Joannis mari Rubro confines invasisse dicitur: atque ideo ad patefaciendum aditum hunc, Lusitanorum classem aliquem illorum portum expeditissimum necesse foret invadere, armorumque vi manerere, quemadmodum alij plures in India Orientali occupantur; res procul dubio summi momenti. Ac primum Presbytero Joanni res patefacienda foret, quo terrestri expeditione, nostrisque navali urgentibus certæ victoriæ reporta-

rentur, præcipue cum loca ista tam remota sint ab ijs, in quibus Turca suas copias habet, ac præterea Persiano aliisque Principibus undique Turcam premensibus. Atque eo pacto Æthiopes nostris conjuncti Ægyptum & Terram sanctam possent forsan recuperare: habent enim illi certas prophetias, firmamque spem, quod Latinis uniti Terram sanctam sint occupaturi.

Alia insuper via est facilior forsan magisque expediens, scilicet per Regnum Congi, cui adiacet Regnum Damut, quod subest jurisdictioni Presbyteri Joannis, quamquam inter Regnum Congi, & Damut, Regnum quoddam gentium interjacere dicatur, quo non obstante, si primum Presbyter Joannes certior factus foret per literas Sanctitatis suæ per Abyssinum aliquem translatas ex ijs, qui Romæ degunt, vel etiam qui Hierusalem proficiuntur, quibus Sua Sanctitas indicaret se legatos suos mittere ad Regnum Congi, ac proinde rogaret, ab eo Vice regem Damut interpellari ac moneri, ut viam illam ad vicinum Regem patefaceret, periculaque & impedimenta quoad fieri posset maximè removeret, ac salvos securosque in Damut perduceret, atque inde ad præfati Regis Curiam. Aliæ præterea ad Regem Congi scribendæ forent literæ, quibus Legatorum prædictorum liber per Regna ista transitus peteretur, ac sic vel per unam vel per aliam viam, vel per Congium vel Damut securus aditus inveniretur, ac quæ à Gentilibus objici possent impedimenta evitarentur.

Abyssini proximi sunt unioni cum Ecclesia Romana, tum quia non obscure percipiunt Ecclesiam Alexandrinam vatis esse erroribus affectam, ac proinde ab impurissimo fonte non posse fidei puram emanare doctrinam, quam ob causam teste Alvaresio cap. 92. Imperator Cyniacus decreverat non ultra acceptare in Regnis Æthiopicæ Patriarcham ab Alexandrina Ecclesia missum, a sebat enim sepotius velle Regna perire, quam Patriarchis hæreticis obedire, & ob eam causam quam maximo desiderio ferebatur, ut Romanus Pontifex sibi de Patriarcha provideret, fuitque in hac opinione & sententia usque ad mortem. At post ipsam Imperator Alexander ejus filius tredecim annis in Patris opinione permansit, sed tandem coactus necessitate Ministrorum mutavit sententiam: tum etiam, quia apud illas gentes prædictio quædam à Patribus derivata circumfertur, Patriarcharum numerum ultra centesimum non extendendum, qui numerus jam est impletus. Habent etiam alias prophetias, quibus per adventum Europææ gentis in Regiones illas, magnum ipsis promittitur emolumentum. Ac demum cum ipsi sint à Turcis inclusi, nec portu aliquo gaudeant, sperant Europæorum auxilio, & armis liberari, portumque obtinere; ut sic ab Ecclesia Alexandrina, quæ origo & occasio est illorum damnationis, discedere valeant.

CAPVT XI.

De Æthiopica lingua, & de alijs pro unione Abyssinorum.

Marianus Victorius Reatinus usus in hoc Petri cujusdam Æthiopicæ linguæ